Thunderbirdi kasutamine

ver 28.08.12

Tł pa M M se	nun alju late lida eadi	nderbird on tasuta e-posti rakendus, mida on lihtne paigaldada ja kohandada - ning sellel on u häid võimalusi! Miks Thunderbird? <u>http://pingviin.org/ftopic8705.html</u> ærjal on koostatud Thunderbird versiooni 14.0 baasil. a me õpime: Kui Sul on arvutisse juba Thunderbird installeeritud, võid kohe minna kontode distamise juurde.	I			
1		INSTALLEERIMINE	2			
2		SEADISTAMINE				
	2.1 2.2	1 Ülevaade üldsätetest 2 Meilikonto lisamine	3 3			
	2.3	3 SIGNATUUR	4			
3		LIIDESE VAATEOLEKUD	4			
4		KIRJADE LUGEMINE	4			
5		KIRJA KUSTUTAMINE	5			
6		KIRJA KOOSTAMINE	5			
7		KIRJALE VASTAMINE	5			
	7.1	1 Kirjadele vastamine	5			
	7.2	2 TSITEERIMINE	5			
8		KIRJA EDASISAATMINE	5			
9		KAUSTADE SÜSTEEMI LOOMINE JA KASUTAMINE	6			
10	)	AADRESSIRAAMATU KASUTAMINE	6			
	10.	D.1 ANDMETE LISAMINE JA MUUTMINE	6			
	10.	D.2 LISTIDE LOOMINE	7			
11	•	FILTRITE KASUTAMINE	7			
	11.	1.1 KIIRFILTRID	7 ح			
17	тт. ,		·/			
17	•		o			
13	•		8			
14	ŀ		8			
15	)	NUPURIBADE KOHANDAMINE (+PRINT NUPP)	8			
16	,	AUTOMAATVASTUS (PUHKUSEVASTUS, KONTORIST VÄLJAS)	9			
17	7 E-POSTI KRÜPTEERIMISE JA SIGNEERIMISE SEADISTAMINE9					

1

1. Tõmba alla Thunderbirdi viimase versiooni installer aadressilt: <u>http://www.mozilla.org/et/thunderbird/</u>.

Muude keelte versioonid lehelt http://www.mozilla.org/en-US/thunderbird/all.html

2. Leia üles kataloog (kaust), kuhu installi fail alla laaditi, käivita installer ja jälgi juhiseid.

Lisajuhiseid

http://web.yx.ee/index.php?option=com_content&view=article&id=15%3Athunderbird&catid=2&Itemid=9

2

2.1 Ülevaade üldsätetest

Sätteid saab Thunderbirdis muuta kahest kohast:

- 1. Programmi sätted: Tööriistad Valikud ...
- 2. Kontode sätted: Tööriistad Kontode sätted ...

2.2 Meilikonto lisamine

Tööriistad (*Tools*) – Kontode sätted ... (*Account Settings...*), vali Konto tegevused (*Account Actions*) – Lisa e-posti konto... (Add Mail Account...)

Sinu nimi:	Heikki Eljas	Nimi, mida kuvatakse teistele
E-posti aadress:	heikki@tmk.edu.ee	
Parool:	••••••	
	Parool peetakse meeles	
	45	

Mozilla andmebaasist leitakse enamuse teenusepakkujate sätted ja pakutakse neid:

Oluline on valida õige mailiserveri tüüp.

- Gmail kasutab IMAP serverit see tähendab, et esialgu tõmmatakse arvutisse vaid kirjade päised. Toimub kaustade üleslaadimine serverisse. (vali maili, tmk.edu.ee jaoks)
- POP3 serveri puhul tõmmatakse kirjad sinu arvutisse (vali hot.ee, mail.ee jaoks)

2.3 Signatuur

Tööriistad - Kontode sätted või parem klõps kontol ja Sätted... või vali kaustade paneelil konto - Kuva selle konto sätted Dialoogiaknas võib sisestada teksti. Soovitatavalt mitte üle nelja rea.

Võimalik on ka lisada signatuuri kas

- eraldi failist (.txt, HTML või pilt) või
- koostada visiitkaart. (vCard)

Signa <u>t</u> i	uur: 📃 Kasutatakse HTMLi (näi	teks paks kiri)		
F F N S	Heikki Eljas Kraisik aob: 5555 4444 skype: heikkieljas			
Signatuur lisatakse failist (tekst, HTML või pilt):				
		<u>⊻</u> ali		
📃 Kir	rjadele lisatakse visiitkaart (v <u>C</u> ard)	Redigeeri visiitkaarti		

Kirjale lisatakse automaatsel vastavalt standardile kahe tiree ja tühiku alla vastav signatuur.

<u>T</u> eema:	Teade
Eelvormindatud 💌	Muutliku laiu:
Teatan, et	
 Heikki Eljas Eraisik mob:5555 4444 skype: heikkie	ljas

3

Paneelide paigutus:

Klassikaline	Lai vaade	Vertikaalne	Kaustade	Kirja teksti
vaade		vaade	paneelita	paneelita F8

Kaustad – valge, kirjade loend – tumehall, kirja tekst – helehall

4

Kirjade loendis valitud kiri kuvatakse kirja tekstialas. Vali kiri! Järgmise kirja lugemiseks vajuta nool alla! Eelmise lugemiseks vajuta nool üles.

Manuste haldamine toimub kirja allosas oleva riba abil:

Tallinna Majanduskool 650 7855 Skyne: heikkieljas	A <u>v</u> a kõik… Sa <u>l</u> vesta kõik…
	<u>E</u> emalda kõik K <u>u</u> stuta kõik
4 @4 manust 336 KiB	🖶 Salvesta kõik 🔹
鞣 taju4.gif 🛛 88.0 KiB 🌉 taju1.gif 🛛 79.6 KiB 🌞 taju2.gif 🛛 84.4 KiB 🌺 taju3.gif 🛛 83.8 KiB	
	Lunameter 90 Kalden 02

Topeltklõps manuses oleva faili tähisel avab selle. Paremal asuvast menüüst saab: avada, salvestada eemaldada või kustutada faili(d).

Muud tegevused * Kirja paremas servas on nupp, mille valikutest saab teha mitmeid Ava vestlusena toiminguid:. Ava uues aknas Ava uuel kaardil Vaata lähtekoodi... 5 Märgi mitteloetuks Kirja kustutamiseks vali kirjade loendist kiri ja vajuta klahvi Delete või Salvesta kui... Prindi... tee parem klõps ja Redigeerimine – Kustuta kiri 6 Klõpsa nupul Kirjuta (Write) / Kirjuta Sisesta adressaat, teema ja kirja tekst. Kui sätetest on lubatud HTML-vormingu kasutamine, saab teksti ka vormindada vormindamise nupurea nuppudega (laadid, fondid, teksti ja taustavärvid jne). Sama nupurea nuppudega saab lisada ka pilte, linke, ankruid, rõhtjooni, tabeleid ning emotikone (smiley). Üldtuntud vormindamise kiirkäsud (nt Ctrl+B, Ctrtl+I jne) toimivad ka siin. Muutliku laiusega 💌 🖵 🛋 🛋 🗛 💻 🗐 🕷 Sisutekst Ξ • 🗳 • 😃

Lisa

Fail(id).

Veebileht ....

Visiitkaart (vCard)

Lisa manus

Kui on seatud signatuur, ilmub see automaatselt hallis kirjas kirja lõppu.

Nupuga Lisa saab lisada manuseid, veebilehti või visiitkaardi.

Kirja ärasaatmiseks klõpsa nuppu Saada (*Send*) või lihtsamalt klaviatuurilt **Ctrl+Enter**.

Juhul kui on soov saada kinnitust kirja kättesaamise kohta, tuleb menüüst Valikud märgistada Kättesaamise kinnitus sees/väljas.

7

7.1 Kirjadele vastamine

Saatjale vastamiseks klõpsa hiirega nupul Vasta või vajuta klaviatuurilt Ctrl-R Kõigile vastamiseks klõpsa hiirega nupul Vasta kõigile või vajuta klaviatuurilt Ctrl-Shift-R Avaneb kirja koostamise aken – vt kirja koostamine.

7.2 Tsiteerimine

Kirjale vastamisel saab saabunud kirja "kommenteerida" e tsiteerida. ⁽²⁾ (minu arvamus vastupidi mõningatele väljakujunenud tavadele ...) <u>http://www.tmk.edu.ee/~heikki/yap.htm</u> Tööriistad – Kontode sätted – konto Koostamine ja adresseerimine – Vastates tsiteeritakse automaatselt kirja ja *vastamist alustatakse tsitaadi kohalt/ vastamist alustatakse tsitaadi alt /tsiteeritav tekst valitakse* – Sobib

8

Vali kiri, mida tahad edasi saata.

Kirja edasisaatmiseks klõpsa hiirega nupul Edasta või vajuta klaviatuurilt Ctrl-L Avaneb kirja koostamise aken – vt kirja koostamine.

9

Paljude kirjade säilitamisel on neid ebamugav ühes reas hoida. Vt Gmaili veebikeskkond. Seetõttu on kasulik luua iga konto alla kaustad.

Kausta loomiseks tee paremklõps kontol ja vali Uus kaust ...

Kaustale saab analoogiliselt luua alamkaustu.

Kirjade jagamist kaustadesse saab teha kahel viisil:

- 1. Vedades kirja (või mitut kirja) hiirega kirjade loendist kaustade alas sobivale kaustale.
- 2. Kasutades oma filtreid (vt p 11.2 Oma filtrite loomine)
- 3. Kirja liigutamine sobivasse kausta: tee paremklõps kirjal ja vali sobiv kaust.

de	meeldetuletused Genist		• Geni		
	<u>A</u> va kiri uues aknas Ava <u>k</u> iri uuel kaardil Ava kiri vestluse <u>n</u> a	I-ons s.org)	 Wix 1 Heikk Murra Geni 	f eam i Eljas ay, Tamn	ny
	Vasta ainut saatjale Vasta kõigile Vasta listile E <u>d</u> asta <u>R</u> edigeeri uuena	upoolset ülevaat	• Geni • Heikk	i Eljas	
	Sil <u>d</u> istamine				
	Ar <u>h</u> iveeri				
	Liiguta kausta	<u>H</u> iljutised		+	
	Kopeeri kausta Liiguta uuesti	heikkieljas@h Kohalikud kau	ot.ee ustad	• 🖄	Saabuvad Kustutatud
	Salvesta kui				Geni

10

Aadressraamatu avamine toimub kolmel eri moel: nupuga Aadressiraamat, menüüst Tööriistad – Aadressiraamat või klaviatuurilt Ctrl-Shift-B. Aadressiraamatusse saab kanda isikute andmeid ja luua meililiste. Need kantakse isiklikku aadressiraamatusse.

Kõigist saadetud kirjadest kogutakse meiliaadresse ja lisatakse need vastavasse loendisse: Kogutud aadressid. Viimasest saab need lohistada Isiklikku aadressiraamatusse ja seal täiendada.

10.1 Andmete lisamine ja muutmine

Andmete lisamiseks vali Uus kontakt, täida nii palju lahtreid kui võimalik.

Olemasoleva kontakti andmete muutmiseks vali kontakt ja klõpsa Omadused või tee kontaktil topeltklõps.

Valinud kontakti ja klõpsates nupul Kirjuta, avatakse uue kirja aken, milles adressaadi real on valitud kontakti või listi aadress.

Alustades uut kirja ja asudes sisestama kirja aadressi reale nime, leiab programm aadressraamatust vastavad nimed ja pakub neid kasutamiseks.

10.2 Listide loomine

Listi loomiseks tuleb valida Uus list. Seejärel anda listile nimi, lühikirjeldus ja lisada listi aadressid. Aadresse võib lisada ka komadega eraldatud loendina. (Copy – Paste). Valmis listi võib lisada aadresse ka lohistades kontakti listi nimele.

Uude kirja aadressi sisestamisel pakutakse listi nime. Valiku kinnitab vajutus klahvile Enter.

Saaja: 🔒 arvop < "Mõned arvutiõpetajad">

11

11.1 Kiirfiltrid

Näitena on otsitavaks tähed "po". Kõik kirjad, mille teemas on tähed **po** filtreeritakse kirjade hulgast välja ja kuvatakse loetelus.

	A	adressira	amat 🚔 Prindi 🔹 🚫 Sildista - 🔍 Kiirfilter 🐼 Vasta kõigile		Otsi <ctrl< th=""><th>+K></th><th></th><th></th><th></th><th>P</th></ctrl<>	+K>				P
R	🛠 Kiirfilter: 🔹 Lugemata 🏠 Tähistatud 🔒 Kontaktilt 🚫 Sildistatud 🎯 Manusega				4 kirja po					×
[	Filtric	d jäetaks	e kaustade vahetamisel rakendatuks			Filtreeri:	Saatja	Saajad	Teema	Sisu
٤	*	0	Teema	00	Saatja	6	Kuupäev		-	A .
			Oluline info: Teie poolt kasutatav Elioni erakliendilahendus muutus		<info@elion.ee></info@elion.ee>		23.05.20	12 10:48		
		Ø	arve ja poliis		And Take		21.06.20	12 12:46		
			PodOmatic News: June 2012		PodOmatic Notifier		27.06.20	12 1:57		
			PodOmatic News, August 2012		PodOmatic Notifier	6	11.08.20	12 11:22		

Kiirfiltri nupureal olevate nuppudega saab välja filtreerida lugemata, tähistatud, aadressraamatus olevatelt kontaktidelt, sildistatud ja manusega kirju. Võib kasutada samaaegselt ka mitut kiirfiltrit. Näites on filtreeritud kirjad, mis on saabunud aadressraamatusse kantud kontaktidelt.

😪 Kiirfilter:	🛠 Kiirfilter: 🔹 Lugemata 🏫 Tähistatud 🤷 Kontaktilt 🏷 Sildistatud 🥔 Manusega				3 kirja		
ኑ ★ 🖉	Teema	Kuva kirju ainult inimestelt, kes on sin	u aadr	essiraamatus		6	Kuupäev
合	Tere			Vahur 💁			6.05.2012 19:25
1 C	FW: Praktika			Priit E 🔛			19.06.2012 0:32
合	Re: Stagnantide kokku	itulek 4. aug 14:00 🐨 juures Merivaljal		Reet Par			3.07.2012 16:25

11.2 Oma filtrite loomine

Oma filtrite töö erineb kiirfiltritest selle poolest, et võimaldab kirju liigutada kaustade vahel. Enne filtri loomist peavad olema loodud vastavad kaustad.

Vali Tööriistad – E-posti filtrid ...

Avanenud aknas loo uus filter

- 1. Anna filtrile nimi
- 2. Määra filtreerimise alus (teema, saatja, sisu vm), koosseis ja sisu
- 3. Mida teha kirjaga (nt liiguta mingisse kausta) (NB! Kaust peab olema varem loodud!)
- 4. Klõpsa sobib

Mitme filtri puhul on oluline on filtrite järjekord.

Filtreid saab nihutada nuppudega Liiguta üles ja Liiguta alla

ametnik	maksundus		
leping	raamatupid		
suhted	arvestus		
maksundus	arijuht		
raamatupid	ettev		
arvestus	plaan		
arijuht	ametnik		
ettev	leping		
plaan	suhted		
arvuti	arvuti		
veeb	veeb		
algkursus	algkursus		
Arvuti algkursus			
Veeb ilehtede koostamine			
Ettev õtlus ja äri plaan i koostamise alused			
Leping ulised suhted väike ettev õttes			
Majandus arvestus väikeettevõtjale			
NB! Parempoolse filtrite järjekorra puhul lähe	evad "Lepingulised suhted		
väikeettevõtetes" kirjad kausta arijuht.			

12 Lisade (Add-on) kasutamine

Mozilla perekonna programmidele on palju lisasid – pistikprogramme. (Add-On). Näitena vaatame Eesti keele õigekirja kontrolli pistikprogrammi lisamist.

- 1. Vali Tööriistad Lisad
- 2. Sisesta otsingulahtrisse Eesti keele speller ja käivita otsing
- 3. Klõpsa nupul Paigalda
- 4. Klõpsa linki Taaskäivita kohe

Pärast Thunderbirdi taaskäivitust on õigekirja kontroll paigaldatud.

Õigekirja keelt saab muuta. Nt kui on ingliskeelne Thunderbird ja sellele on lisatud eesti keele speller, siis: Tööriistad – Valikud ... – Koostamine – Õigekiri – Keel – vali kontrollimise keel

13 Mustandite ja mallide kasutamine

14 Kirja info vaatamine

(Kõik = Full header)

15 Nupuribade kohandamine (+Print nupp)

(+Vasta kõigile nupp)

16 Automaatvastus (puhkusevastus, kontorist väljas)

Thunderbirdil sellist võimalust sisse ehitatud ei ole. https://support.mozillamessaging.com/en-US/kb/vacation-response Gmail võimaldab seda teha veebimaili kaudu.

17 e-posti krüpteerimise ja signeerimise seadistamine

Vt juhendit lehel: <u>http://www.id.ee/index.php?id=34232</u>